

Multimedia i reiseliv og museer '96

Norge presentert på det elektroniske markedet

Kari Aanonsen

Forsker

Norsk Regnesentral

<http://www.nr.no/home/kariaa>

Norsk Regnesentral
ANVENDT DATAFORSKNING

Norsk Regnesentral

- ❖ Forskningsinstitutt med ca 100 ansatte
  - ❖ Informasjonsteknologi og statistisk-matematisk modellering
  - ❖ Oppdragsforskning
- ❖ GEM - Gruppe for Elektronisk Marked
  - ❖ Informasjonsnettverk
  - ❖ Elektronisk handel
  - ❖ Betalingsformidling over Internett
- ❖ Reiseliv
  - ❖ 89 Multimedia reiselivsinformasjon
  - ❖ 92-95 TIM - Tourism Information and Marketing
  - ❖ 95-96 MNET, MAT, SAM ulike fortsettelser av TIM
  - ❖ 94 Strategi for IT i reiselivet
  - ❖ 95 NIN - Norwegian Tourism Guide på Internett

Innhold

- ☞ Det elektroniske markedet
- ☞ Elektroniske medier - ikke bare Internett?!?
- ☞ Internett - eksempler på norske aktører
- ☞ Norge sett fra utlandet
- ☞ utfordringer for regioner og bedrifter
- ☞ Nasjonalt Informasjonsnettverk - NIN

Det elektroniske markedet

- ❖ Trefase modell (Bead Schmid, University of St.Gallen)
  1. Information gathering
    - ◆ Tilbud og etterspørsel møtes
  2. Negotiations - trading
    - ◆ Finne partner, forhandle, lage kontrakt (inngå en handel)
  3. Settlement
    - ◆ Realisere handelen, utveksle varer og betaling
- ❖ Streng definisjon
  - ◇ Systemer som støtter hele prosessen
- ❖ Liberal definisjon
  - ◇ Systemer som støtter en eller flere av aktivitetene i prosessen
- ❖ Trend
  - ◇ Åpne systemer som gir flere aktører tilgang; forbruker inn
  - ◇ Nye roller, hva med mellomleddene?

Elektroniske medier - internasjonale nettverk

- ❖ Lukkede kommersielle systemer og nettverk
  - ❖ Amadeus/SMART, START, SABRE, Galileo .....
  - ❖ Online booking for profesjonelle brukere
  - ❖ Hotellkjeder, Hotellbanken, NSB, Hurtigruta, Oslo-pakken
  - ❖ Kostbare, høy terskel
  - ❖ Må tenke nytt - åpner seg mot forbrukere
- ❖ “Åpne” kommersielle nettverk
  - ❖ CompuServe, America Online, Microsoft Network ....
  - ❖ Individuelle abonnementer, betaling via tellerskritt og kredittkort
  - ❖ Informasjon og salg via et sentralt punkt
  - ❖ EasySabre, Travel Shopper, American Express (AOL)
- ❖ Teletekst - franske Minitel, tyske BTX
- ❖ Lukkede systemer på åpne nettverk (ISDN, ATM)
  - ❖ TIM - forskningsprosjekter i EU-regi

Elektroniske medier

- ❖ **CD-ROM, CD-I**
  - ❖ Høy lagringskapasitet - 250 000 sider med tekst
  - ❖ Velegnet til bilder, lyd, videoklipp, animasjoner
  - ❖ Noenlunde statisk informasjon
  - ❖ Bildearkiver - Photo-CD
  - ❖ 100-talls presentasjoner av reisemål for de reisende (Star Tour)
  - ❖ Museer - Kon-Tiki
  - ❖ LeisurePlan - produktinformasjon for profesjonelle brukere
  - ❖ Dan Sommer i Tyskland, 100 000 kataloger, 25% ville ha CD
- ❖ **Interaktiv TV**
  - ❖ Tekst TV
  - ❖ “Set-top” - bokser eller PC?
  - ❖ Kabler med meget høy overføringskapasitet
  - ❖ Video-on-demand

McKinsey (.95)

ref. Gisle Hannemyr, Schibsted

	1995	2000	2002
Husstand med PC	30 %	45 %	60 %
PC m/modem	5 %	30 %	60 %
On-line abonnement	-	300 000	600 000
Markedsstørrelse		500 mill	1.1 mrd

Ikke bare Internett - norske systemer

- ❖ Infobox
  - ❖ Informasjonskiosk for konsument - booking via telefon
- ❖ Portier (Tellus Informasjonssystem)
  - ❖ skrankeverktøy for profesjonelle - booking via fax
- ❖ Aurora (Tellus Informasjonssystem)
  - ❖ brosjyreproduksjon - markedsføring via Internett
- ❖ Reiseplanleggeren
  - ❖ Rutebok for Norge på PC
- ❖ Bell Boy
  - ❖ “Telefonsentral” - kun hotell med ledig kapasitet
- ❖ Norway Presentation - Telenor Privat
  - ❖ Videoklipp fra hele landet
  - ❖ Messer, informasjonskiosker?

Internett

- ❖ Samme prinsipp som det internasjonale postsystemet
- ❖ Nettverk av nettverk
  - ❖ Ingen eier på toppen
  - ❖ Alle eier sitt nett og har avtale med “naboen”
  - ❖ “Naboer” som lever av å selge avtaler, er Internett-leverandører
  - ❖ Enkleste avtale er å få ringe opp en leverandør via modem
  - ❖ Du betaler for forbindelsen til leverandøren, resten er “gratis”
- ❖ E-post og World Wide Web (WWW) mest brukt
  - ❖ epost-adresse: Kari.Aanonsen@nr.no
  - ❖ WWW-adresse eller URL: <http://www.nr.no/index.html>
- ❖ WWW består av “sider” med tekst og bilder
  - ❖ Hopp til neste side via uthevede ord (vanligvis blå) i teksten
  - ❖ Bak ordene ligger en WWW-adresse
  - ❖ Disse kalles link’er

Internett (2)

- ❖ Alle kan legge inn informasjon og tilby sine produkter
- ❖ Betaling foregår stort sett utenfor nettet
- ❖ Nye forretningsmuligheter med betalingsformidling
- ❖ Det meste av informasjonen er nå gratis
- ❖ Fra markedsplass til børser?
  - ❖ Innhold (informasjon) blir viktig forretningsområder
  - ❖ Differensierte ordninger for adgang til informasjon

Internett som elektronisk marked

- ❖ Det elektroniske markedet kjennetegnes av
  - ❖ 24 timers åpningstid
  - ❖ “Verdensomspennende”
  - ❖ Reduserte transaksjonskostnader
- ❖ Noen drivkrefter bak næringens satsning
  - ❖ Suppliers are scrutinizing distribution costs
  - ❖ Technology is becoming more accepted by consumers
  - ❖ More electronic commerce is being done on the Internet
    - Eric Speck, Vice president of product marketing, SABRE
- ❖ Dagens satsing preges av
  - ❖ Utprøving, læring, begynnende posisjonering
  - ❖ Mest informasjon, noe booking
  - ❖ Usikkerhet om nye roller
  - ❖ Reiselivsinformasjon populært for nye aktører

Noen norske eksempler

- ❖ Oslo Promotion
  - ❖ Generell informasjon om Oslo
  - ❖ Produktlister, enkel bestilling
- ❖ Syd Norge
  - ❖ Basis informasjon om området og produkter, flerspråklig
- ❖ Color Line
  - ❖ Profilering, produktpresentasjon og bestilling
- ❖ Nordlysplanetariet
  - ❖ Presenterer en “opplevelse”, kontakt til internasjonalt fagmiljø
- ❖ Thomson TravelMart
  - ❖ Last-minute-offers, forretningsvirksomhet basert på Internett
- ❖ Rutebok for Norge (NRI)
  - ❖ Annonserer for produkt, priser, demo, bestilling

Aust Agder

Informasjon om severdigheter, servicetilbud, overnattingssteder m.m.

Bardu Kommune**Bergen****Bergen Guided Nightlife Tour****Bli med Fullriggeren Sørlandet på tokt**

Presentasjon og seilingsplan for Fullriggeren Sørlandet høsten 1995 og våren 1996.

Bodø**Color Line / M/S Color Festival**

Presentasjon av linjen Oslo-Hirtshals og skipets fasiliteter. Rutetider, priser på ulike produkter, kurs og konferanse, e-mail booking m.m.

Destinasjon Sørlandet

Informasjon om spennende gjøremål i Kristiansand og omegn!

Det Grønne Arktis

En presentasjon av Nord-Norge og Nord-Trøndelag i tekst og bilder - Engelsk versjon finnes på URL: <http://www.neti.no/arktis/arctic.html>

Drammen**Drøbak****Dyrskuet i Lyngdal****Dyrøy Hotell**

Presentasjon av Dyrøy Hotell samt nærliggende severdigheter og opplevelsesmuligheter.

Eidsvoll Kommune**Finnmark sommerguide****Fjord Norway****Forlagsentralens reiselivsside**

Norske aktører - store bedrifter

- ❖ Flyselskaper
  - ❖ SAS
- ❖ Reisebyråer
  - ❖ Berg Hansen
- ❖ Hotellene
  - ❖ Top Hotels, Inter Nor, Nettverk's hotelliste
- ❖ Turoperatører
  - ❖ Tjæreborg, Star Tour, PLUSreiser
- ❖ Transport/Cruise
  - ❖ Colorline
  - ❖ Hurtigruta
  - ❖ Norway Cruise Line
  - ❖ Fylkesbåtene (med ledighet?)

Norske aktører - fellesfunksjoner

- ❖ Felles “offentlig” profilering
  - ❖ Syd Norge
  - ❖ Oslo Promotion
  - ❖ Norges ambassade i Washington
  - ❖ UD - generell Norgesinfo
  - ❖ Enkelte byer
- ❖ De nye aktører
  - ❖ Telenor Media - Origo
  - ❖ Schibsted Nett - Norway Link
  - ❖ Nettvik - Promenaden
  - ❖ Telenor Online - SOL
- ❖ Travel Expo

Noen norske eksempler (forts.)

- ❖ Mange legger ut reiselivsinformasjon
  - ❖ Nov. 95: 64 på en norsk liste, 140 på en annen
  - ❖ Feb. 96: 83 på en norsk liste, 312 på en annen
- ❖ Varierende tilknytning til reiselivet
  - ❖ Private entusiaster
  - ❖ Enkeltbedrifter innen reiselivet
  - ❖ Kommuner
  - ❖ Bedrifter med produkter og tjenester basert på Internett
  - ❖ Bedrifter som selger andre produkter og tjenester
- ❖ Noen spørsmål
  - ❖ Profilerings?
  - ❖ Kvalitetssikring?
  - ❖ Søkbarhet?

Nettet som kanal for booking

- ❖ Annonse med telefon- og faxnummer
- ❖ Epost til mellomledd, automatisk fax til produsent
  - ❖ “Fjord Norway”
- ❖ Epost til mellomledd (allotment/bookingsentral)
  - ❖ Oslo Promotion
  - ❖ Thomson Travel Mart
- ❖ Epost direkte til produsent
- ❖ Direkte kopling til et bookingsystem
  - ❖ PCTravel
  - ❖ Internet Travel Network (Apollo/Galileo)
  - ❖ TravelLogix

Utfordringer og kritiske suksessfaktorer

- ❖ Er min målgruppe på nettet?
  - ❖ Hvem er på nettet?
- ❖ Hvordan sikre at målgruppen blir nådd?
  - ❖ Nettet overstrømmes med alle typer reiselivsinformasjon
- ❖ Betalingsformidling og sikkerhet
  - ❖ Vil kundene kjøpe over nettet?
- ❖ Kvalitetssikring
  - ❖ Hvordan sikre at informasjon er korrekt til enhver tid?
- ❖ Standardisering
  - ❖ Hvordan gjøre produkter søkbare og sammenlignbare?
- ❖ Profilering
  - ❖ Hvordan kombinere Internett med øvrig markedsføring?
  - ❖ Hvem profilerer Norge på nettet?

Hvordan nå målgruppen?

- ❖ På nettet blir det: Hvordan når målgruppen meg?
- ❖ Få peker til din presentasjon
  - ❖ på viktige steder
  - ❖ og mange steder
- ❖ Internasjonale markeds plasser for reiselivet
- ❖ Norske markeds plasser
  - ❖ Noen er gratis - Kvasir og Origo
  - ❖ Noen koster - Schibsteds markeds plass, Scandinavia Online, Telenor Media? ++++
- ❖ Norwegian Tourism Guide
- ❖ Markedsfør adressen både på nettet og utenfor
- ❖ Profiler med tydelige stikkord

Norge sett fra utlandet

- ❖ Det norske konsulatet i New York - NOIS
- ❖ Skandinavien Direkt (Nordis - tysk)
- ❖ Nederlandsk turoperatør
- ❖ MNS network
  - ❖ Norwegian Cruise Line, SkiWeb - Norway - Hemsedal
- ❖ Generelle søkesystemer
  - ❖ Alta Vista (Norway and Tourist And Information, sort by Norway
- ❖ Newsgroups FAQ om Norway sos.culture.nordic
- ❖ CIA World Fact book
- ❖ ‘New entrants’ - redaktører av pekerlister

City Net
Rough Guides - ALPHABETICAL CATALOGUE
YPN: NetTravel
WorldHotel's TravelScope
Ten-IO
Dr. Memory's Favorite Travel Pages
TravelWeb - THISCO
Hotel Reservasjon San Fransisco
NEPTUNE, The Travel Industry Network
AstraNet Travel Home Page
The Avid Explorer Home Page
Travel & Culture (fra GNN)
GNN Travel Center Home Page
OTHER TRAVEL RELATED SITES
Entertainment:Travel:Specific Destinations
The Internet Sleuth - Travel
Hotels and Travel on the Net
Where To
Digital Tourism & Travel homepage
Travel Agents International Home Page
TravelFile EZ Destination Search
<http://www.digimark.net/rec-travel/air-travel/c...>
Traveller's Diary
Welcome to Travel Wiz by WIZCOM!
World Wide Travel Services, Inc

City Net - Norway

<http://www.city.net/countries/norway/>

Cities

Ålesund	Hamar	Tromsø
Andenes	Kristiansand	Trondheim
Arendal	Lillehammer	
Bergen	Oslo	

Counties

Nesodden County

Territories

Jan Mayen Svalbard

Arts and Entertainment

Norwegian Music Information Centre

Country Information

1995 World Factbook: Norway (U.S. CIA)

The Nordic Pages

Welcome to Little Norway (World Wide Vikings)

Culture and Language

Languages of Norway (Ethnologue Database)

Norwegian for Travellers (M. C. Martin)

Education

Norway Colleges and Universities (International Universities)

Norsk Regnesentral
ANVENDT DATAFORSKNING

City Net - Norway (forts.)

Events

Norway Technology Events (The Computer Events Directory)

Maps

Map of Baltic Sea Area (U.S. CIA)

Map of Norway (U.S. CIA)

News and Weather

Aurora Borealis Page (M.T. Dolan)

Dagbladet - Largest Daily Newspaper in Norway (Norwegian)

Norwegian News from Aftenposten (Norwegian)

Sports

Norwegian Skiing and Mountain Sports (English & Norwegian; Fjellsportbasen)

Transportation

A WWW Railway Page for Norway (T. Knudsen)

Color Line Ferries (Norwegian and some English)

Travel and Tourism

Destination Norway (Lonely Planet)

Norwegian Krone daily exchange rate (European Union's Echo service)

Travel Advisory: Norway (U.S. State Department)

Western Europe Traveler's Health Information (U.S. CDC)

Nasjonal satsing innenfor NIN

- ❖ Offentlig initiativ på norsk Information Superhighway
- ❖ Nasjonalt Informasjonsnettverk, NIN
  - ❖ Del av statsbudsjettet for 96 med planer for de neste tre årene
- ❖ Prosjekter innen mange samfunnsområder
- ❖ Reiselivet valgt som et av områdene
  - ❖ Forprosjekter i regi av forskningsrådet i 1995
  - ❖ Styringsgruppe med NORTRA i spissen fra aug. 95
  - ❖ Forprosjekt pågår med deltakere fra forsknings-institutter, NORTRA og landsdelselskaper
  - ❖ Forhandler med allianse partner sentralt
- ❖ Veien videre?

Nettverk for markedsføring og samarbeid i reiselivet

- ❖ Økt lønnsomhet, økt tilgjengelighet
- ❖ Nettverk som hjelpemiddel i
  - ❖ Markedsføring og salg
  - ❖ Informasjonsutveksling og kommunikasjon innad i næringen
- ❖ Internett som springbrett
  - ❖ Lav terskel - høy motivasjon
  - ❖ Legge grunnlaget for videre satsing på IT
- ❖ Nasjonal møteplass for reiselivsinformasjon
  - ❖ Profilerings
  - ❖ Produktinformasjon
  - ❖ Markedsinformasjon - statistikk, kompetansesenter
  - ❖ Nyheter - løpende informasjon

Norwegian Tourism Guide

- ❖ Felles inngang til turistinformasjon om Norge
  - ❖ felles sider med menyer og søkestrukturer
- ❖ Rammeverk for informasjon fra ulike aktører
  - ❖ NORTRA, regionale organer, destinasjoner, produsenter
- ❖ Bredde og omfang
  - ❖ Basis-info fra regionale mellomledd
- ❖ Dybde og egen profilering
  - ❖ Linker til egne "hjemmesider"/presentasjoner
- ❖ Direkte kommunikasjon med konsumenter og andre
  - ❖ Booking - fax fra nettet, epost, kopling til lokale bookingsystem

Samarbeid innenfor næringen

- ❖ Ledes av NORTRA
  - ◆ Profilering og kvalitetssikring
  - ◆ Drift i samarbeid med kommersiell aktør
- ❖ Informasjon produseres og vedlikeholdes lokalt
  - ◆ Tilknytning via lokal nettverksleverandør
- ❖ Regionale mellomledd vil bli ansvarlig for områder
  - ◆ Koplinger til regionale databaser for basis produktinfo og linker til produktpresentasjoner
- ❖ Felles maler, ikoner og formater
  - ◆ Trade-off mellom lokal og sentral kontekst
  - ◆ Konkurransen

Basis elementer

- ❖ **Rammeverket**
  - ❖ Forside for Norge, menyer, kart, søkesider
  - ❖ Opplegg for å søke på produkter over hele landet
  - ❖ Ikoner, verktøy og retningslinjer for utforming av presentasjoner
- ❖ **Profilering av områder og steder**
  - ❖ Generell informasjon
    - ◆ profilering, felles attraksjoner, praktiske opplysninger etc
- ❖ **Produkter og tilbud - søkbar basisinformasjon**
  - ❖ Sammenlignbare faktaopplysninger
    - ◆ Type produkt (kategori), stikkord, navn, adr, kort beskr.
- ❖ **Presentasjon av de enkelte produktene**
  - ❖ Annonse - egen profilering
    - ◆ Booking

Kritiske suksessfaktorer

- ❖ **Nasjonal aktør**
  - ❖ NORTRA - eier av innholdet, profilering og kvalitetssikring
  - ❖ Kommersiell aktør inn som alliansepartner
  - ❖ Viderutvikling sentralt - samordning, markedsinfo, komp.senter
- ❖ **Bred forankring i reiselivet**
  - ❖ Akseptanse for modellen - organisatorisk samspill, finansiering
  - ❖ Lokale leverandører - nettverksforbindelse og utforming av pres.
- ❖ **Regionale aktører som tar ansvar for sine regioner**
  - ❖ landselskaper, destinasjonsselskaper, lokale reislivslag etc.
  - ❌ Verktøy for basis regional informasjon
- ❖ **Standardisering av basis reiselivsinformasjon**
  - ❖ felles grunnleggende datamodell - Nasjonal speildatabase
- ❖ **Konkurransedyktig og profesjonell utforming**
  - ❖ Markedsføring på nettet

Utførelse for reiselivsbedrifter

- ❖ Samarbeid innad i næringen er nødvendig
  - ❖ Enkeltprodukter kan fort forsvinne på nettet
  - ❖ Synergi-effekter ved felles markedsføring
  - ❖ Gjenbruk av materiale vil forenkle oppdatering
- ❖ Gjør markedsføringsmateriale tilgjengelig elektronisk
  - ❖ Tekstbehandler
  - ❖ Bilder på Photo-CD
- ❖ Etabler regionale Destination Information Systems
  - ❖ Vær med i dem eller bidra til at de tas i bruk
  - ❖ Vil være viktige kanaler inn til felles nasjonale løsninger
- ❖ Bygg opp kunnskap og erfaring på nettet
  - ❖ Modem, Internett-forbindelse, e-mail og Web-leser
  - ❖ Lag presentasjon av eget produkt